

„Heteroglossia. Studia Kulturoznawczo-Filologiczne”, pod redakcją Walentego Piłata, Bydgoszcz 2011, nr 1, ss. 173.

Instytut Kulturoznawstwa i Katedra Lingwistyki Stosowanej Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy wydała pierwszy numer pisma kulturoznawczo-filologicznego „Heteroglossia”. Tom zawiera teksty referatów, które zostały wygłoszone 19 marca 2012 r. w czasie III seminarium naukowo-dydaktycznego „Innowacyjne rozwiązania i technologie w dydaktyce języków obcych”. Było to kolejne już spotkanie teoretyków i praktyków dydaktyki języków obcych oraz edukacji informatycznej i medialnej zorganizowane przez Studium Języków Obcych WSG w Bydgoszczy z cyklu „Języki obce w XXI wieku”.

Autorów poszczególnych tekstów łączą „wspólne zainteresowania najnowszymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi jako narzędziami kształcenia w zakresie języków obcych” i podejmują oni w różnych ośrodkach akademickich Polski „interesujące poznawczo i cenne merytorycznie działania w zakresie kształcenia zdalnego” (s. 7). W przedstawionych referatach zawarte zostały wyniki „doświadczeń akademickich w zakresie lingwistycznej edukacji zdalnej, realizowanej z wykorzystaniem Internetu” (s. 8), przedstawione wzorce różnorodnych rozwiązań praktycznych i inspiracji twórczych.

W tomie znajduje się 17 artykułów w języku polskim z różnych ośrodków akademickich w Polsce (Bydgoszcz – 7, Kraków – 1, Olsztyn – 2, Poznań – 1, Warszawa – 4) i jeden referat w języku angielskim (Andrzej Lis – Bydgoszcz, s. 129–141). Oferty British Council dla nauczycieli języka angielskiego przedstawiła Monika Knapkiewicz (s. 67–72); sposoby wykorzystania czytania hipertekstu przez uczących się języka polskiego jako obcego omówiła Dominika Buczek (Bargieł, s. 61–66). Dwa teksty z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (Joanna Orzechowska, s. 107–117 i Beata Jeglińska, s. 119–128) dotyczą nowego programu nauczania języka rosyjskiego i realizowanych na III roku studiów filologicznych zajęć lingwoznawczych (tu: przykładowy scenariusz ćwiczeń oraz ocena tego programu na podstawie ankiety przeprowadzonej wśród studentów po zakończeniu pracy).

Większość referatów została poświęcona dydaktyce języka angielskiego i oparta na materiałach związanych z tym językiem. Mirosław Marchlewski (s. 9–17) omówił interaktywne quizy HOT POTATOES rozwijające umiejętności komunikacyjne, Andrzej Nazarewski (s. 19–26) przedstawił przykłady praktycznego wykorzystania podcastów na zajęciach z praktycznej nauki języka angielskiego, a Joanna Malinowska (s. 27–30) wykorzystanie b-learningu w nauczaniu języka specjalistycznego.

Paweł D. Madej (s. 31–41) przeanalizował sposoby komplementarnego nauczania języków obcych na studiach niestacjonarnych, stwierdzając iż „zajęcia wirtualne mogą stanowić wzbogacenie i udoskonalenie całego procesu dydaktycznego” (s. 38). Katarzyna Gramsz (s. 43–52) na podstawie doświadczeń w pracy ze studentami kierunków neofilologicznych pokazała przykłady stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych przy rozwijaniu różnorodnych sprawności językowych. Elżbieta Gajek (s. 53–59) omówiła wykorzystanie platformy edukacyjnej Moodle w realizowanym polsko-amerykańskim projekcie, który stał się również okazją do wymiany doświadczeń i współpracy międzynarodowej, a Dominika Gołta-Wasiucionek (s. 89–93) w dydaktyce języków obcych.

Agnieszka Wedel-Domaradzka (s. 73–79) przedstawiła różne (prawne, organizacyjne) aspekty pracy przy przygotowaniach komplementarnych kursów językowych na uczelni; Anna Bączkowska (s. 81–87) podzieliła się doświadczeniami „o wykorzystaniu BL w nauczaniu na poziomie uniwersyteckim, konkretnie w nauczaniu przedmiotu: lektorat prasy polskiej i zagranicznej na kierunku dziennikarstwa i komunikacji społeczna” (s. 82). Maciej R. Tanaś (s. 95–106) zamieścił tekst *Kształcenie komplementarne na poziomie akademickim – kontekst dydaktyczny i informacyjny*, a Sylwia A. Wiśniewska (s. 143–162) bardzo interesujący referat *Po drugiej stronie lustra: nauczyciel – rodzic w klasie*.

Jolanta Zygnerska-Hajduk (s. 163–168) zarysowała i przeanalizowała wyniki ankiety i opinie studentów WSG w Bydgoszczy na temat ich pracy z zadaniami on-line na zajęciach w ramach lektoratu języka obcego, podkreślając, że „studenci dostrzegają potencjał komplementarnej metody kształcenia w zakresie języka obcego” (s. 167). Włodzimierz Moch (s. 169–173) przedstawił oryginalne rozwiązania kulturowo-leksykalne dotyczące wykonawców graffiti, stwierdzając, że „w ich wysoce wyspecjalizowanym języku nie ma przesadnie dużo form angielskich, a te które są, wydają się konieczne, gdyż nie zyskały (jeszcze) polskich odpowiedników. Ich słownictwo ma głównie charakter slangowy, ale jest to polski slang młodzieżowy, charakteryzujący się przewagą form rodzinnych. Słownictwo angielskie ulega na gruncie języka polskiego ciągłym procesom adaptacyjnym, kalki i określenia rodzime często wypierają formy pierwotnie zapożyczone, a te, które pozostały, w wielu przypadkach ulegają spolszczeniu” (s. 173).

Jak się wydaje, omawiane studia stanowią interesujący głos współczesnej pedagogiki, w szczególności na temat jej działalności praktycznej i poszukiwania nowych metod kształcenia w epoce mediów cyfrowych. Są one skierowane

przede wszystkim do wykładowców języków obcych, pedagogów i nauczycieli, którzy w swej pracy dydaktycznej wykorzystują przestrzeń sieci do efektywnego nauczania, w tym wypadku języków obcych, a także do studentów, dzieci, młodzieży i ludzi dorosłych, którzy coraz częściej, chętniej i świadomie korzystają z mediów cyfrowych.

Irena Rudziewicz